

การคิดเชื้อเอสและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหญิงบริการทางเพศ
จังหวัดลพบุรี

นางสาวอารมย์ อนันตสิงห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-383-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018517

018517

117154620

HIV Infection and Related Factors to Prostitutes
in Lop buri Province

MISS AROM ANUNTSINGHA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Department of Preventive and Social Medicine

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-383-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การคิด เชื้อเอดส์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหญิงบริการทางเพศจังหวัดลพบุรี
โดย นางสาวอารมณี อนันตสิงห์
ภาควิชา เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม สาขาเวชศาสตร์ชุมชน
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นายแพทย์สุนทร ศุภพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ไพบุลย์ โล่ห์สุนทร)

.....
(อาจารย์นายแพทย์สุนทร ศุภพงษ์)

.....
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ไพรัช คีสุคจิต)

.....
(นายแพทย์สมศักดิ์ ภักดีวงศ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อารมณฺ์ อนันตสิงห์ : การติดเชื้อเอดส์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหญิงบริการทางเพศ
จังหวัดลพบุรี (HIV INFECTION AND RELATED FACTORS TO
PROSTITUTES IN LOP BURI PROVINCE.) อาจารย์ที่ปรึกษา :
อาจารย์นายแพทย์สุนทร ศุภพงษ์ และ ศาสตราจารย์นายแพทย์ไพรัช ทีสุตจิต
131 หน้า ISBN 974-581-383-4

การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราความชุกของการติดเชื้อเอดส์และปัจจัย
ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะพื้นฐานบางประการ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และ
พฤติกรรมการประกอบอาชีพ ในหญิงบริการทางเพศ จังหวัดลพบุรี ในเดือนธันวาคม 2534
จำนวน 423 คน จากสถานบริการทางเพศ 49 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่า อัตราความชุกของการติดเชื้อเอดส์ของหญิงบริการทางเพศ
จังหวัดลพบุรี ในเดือนธันวาคม 2534 เท่ากับ ร้อยละ 16.8 และ ระหว่างหญิงบริการ
ทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
($p \leq 0.05$) ในด้านประเภท อายุ ภูมิภาคเดิม สถานภาพสมรส จำนวนบุตรที่ต้องเลี้ยงดู
รายได้เฉลี่ยจากการประกอบ อาชีพเดิม อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มประกอบอาชีพนี้ รายได้ต่อครั้ง
จากการประกอบอาชีพนี้ การดื่มแอลกอฮอล์ การได้รับเลือดจากการผ่าตัดหรืออื่นๆ
จำนวนแขกที่มาเที่ยวต่อคืน การใช้มือ ความต้องการด้านเงินกู้ และความต้องการด้านพื้นที่ทำกิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
สาขาวิชา เวชศาสตร์ชุมชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
ทีสุตจิต

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C345644 : MAJOR COMMUNITY MEDICINE

KEY WORD : HIV INFECTION / RELATED FACTOR / PROSTITUTES

AROM ANUNTASINGHA : HIV INFECTION AND RELATED FACTORS TO
PROSTITUTES IN LOP BURI PROVINCE. THESIS ADVISOR :

DR. SOONTORN SUPAPONG, M.D, PROF. PHAIRAJ DESUDCHIT, M.D,
131 PP. ISBN 974-581-383-4

This research aimed to study HIV prevalence rate and related factors that consisted of general information, knowledge on AIDS and behaviors among prostitutes in Lop buri province. The study population consisted of 423 prostitutes who engage in commercial sex activities in 49 brothels in Lop buri province in December, 1991.

It was found that the HIV prevalence rate of prostitutes in Lop buri province in December, 1991 was 16.8 %. Additionally, the type of sex services, age, home-town, marital status, number of babies, income from last job, average of age starting this job, income from this job, drinking habits, received a blood transfusion, number of partners, fondled partners' genitals, financial requirement and farm-land support were statistically difference between HIV seropositive and seronegative prostitutes. ($p \leq 0.05$)

ภาควิชา เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
สาขาวิชา เวชศาสตร์ชุมชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(Handwritten signatures and names are present in this section)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์นายแพทย์ ไพบูลย์ โฉมสุทร หัวหน้าภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ซึ่งเป็นประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์นายแพทย์สุนทร ศุภพงษ์ ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ศาสตราจารย์นายแพทย์ไพรัช ดีสุคจิต ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม และ นายแพทย์สมศักดิ์ ภักดีวงศ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางรัก ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ตลอดจน คณาจารย์ในภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ชี้แนะแนวทาง ช่วยเหลือ แก้ไข ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดเวลาที่ผ่านมา ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ นายแพทย์สุรพงษ์ ตันธนศรีกุล นายแพทย์สาธารณสุข จังหวัดลพบุรี นายแพทย์ชาญชัย รุ่งศิริแสงรัตน์ ผู้อำนวยการพิเศษด้านเวชกรรมป้องกัน นางระวี ศรีเจริญ ผู้อำนวยการพิเศษด้านสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี หน่วยงานโรคลพบุรี สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/ กิ่งอำเภอ และโรงพยาบาล ในจังหวัดลพบุรี รวมทั้งศูนย์กามโรคเขต 2 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโทสาขาเวชศาสตร์ชุมชน ตลอดจน บุคคลอื่น ๆ ที่มีได้เอื้อนามไว้ ณ ที่นี้ อันมีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือใน ทุก ๆ ด้าน และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้อุดหนุนทุนวิจัยบางส่วน ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบแต่ บุพการี ครู-อาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการศึกษา และนายแพทย์เรืองฤทธิ์ เกษมทรัพย์ ซึ่งได้มอบความเมตตากรุณาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

อารมณ อนนทสิงห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามของการวิจัย	4
วัตถุประสงค์	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	7
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
3. วิธีดำเนินการวิจัย	23
รูปแบบการวิจัย	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
4. ผลการวิจัย	29
อัตราความชุกของการติดเชื้อเอดส์ของหญิงบริการทางเพศจังหวัดลพบุรี	
เดือนธันวาคม 2534	29

ลักษณะพื้นฐานบางประการ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และพฤติกรรม	
การประกอบอาชีพของหญิงบริการทางเพศจังหวัดลพบุรี	30
ความแตกต่างของลักษณะพื้นฐานบางประการ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และ	
พฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื่อเอดส์และ	
ไม่ติดเชื่อเอดส์	57
อภิปรายผล	98
5. สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	102
สรุปการวิจัย	104
ข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้	106
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งต่อไป	106
ประโยชน์ในการประยุกต์ผลวิจัยที่ได้	107
เอกสารอ้างอิง	108
ภาคผนวก	114
ประวัติผู้วิจัย	131

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนสถานบริการทางเพศและหญิงบริการทางเพศจังหวัดลพบุรีที่สำรวจได้ ในเดือนธันวาคม 2534 จำแนกตามอำเภอ	26
2 จำนวนและร้อยละของผลการตรวจโลหิตหา anti-HIVในหญิงบริการทางเพศ ที่สำรวจพบอยู่ตามสถานบริการทางเพศจังหวัดลพบุรีในเดือนธันวาคม 2534..	29
3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของ ลักษณะพื้นฐาน บางประการ ในหญิงบริการทางเพศที่สำรวจพบอยู่ตามสถานบริการทางเพศ จังหวัดลพบุรี ในเดือนธันวาคม 2534	30
4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของ ความรู้เรื่อง โรคเอดส์ ในหญิงบริการทางเพศที่สำรวจพบอยู่ตามสถานบริการทางเพศ จังหวัดลพบุรี ในเดือนธันวาคม 2534	40
5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของ พฤติกรรม การประกอบอาชีพ ในหญิงบริการทางเพศที่สำรวจพบอยู่ตามสถานบริการ ทางเพศ จังหวัดลพบุรี ในเดือนธันวาคม 2534	41
6 แสดงความแตกต่างของประ เภทหญิงบริการทางเพศระหว่างหญิงบริการทางเพศ ที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	57
7 แสดงความแตกต่างของอายุ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และ ไม่ติดเชื้อเอดส์	58

ตารางที่	ญ หน้า
8 แสดงความแตกต่างของภูมิลาเนาเดิม(ภาค) ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติด เชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	59
9 แสดงความแตกต่างของระดับการศึกษา ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติด เชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	60
10 แสดงความแตกต่างของสถานภาพสมรส ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติด เชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	61
11 แสดงความแตกต่างของจำนวนบุตรที่ต้องเลี้ยงดู ระหว่างหญิงบริการทางเพศ ที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	62
12 แสดงความแตกต่างของอาชีพเดิม ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์ และไม่ติดเชื้อเอดส์	63
13 แสดงความแตกต่างของรายได้จากการประกอบอาชีพเดิมระหว่างหญิงบริการ ทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	64
14 แสดงความแตกต่างของอายุที่เริ่มประกอบอาชีพนี้ระหว่างหญิงบริการทางเพศ ที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	65
15 แสดงความแตกต่างของระยะเวลาที่ประกอบอาชีพนี้ ระหว่างหญิงบริการ ทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	66
16 แสดงความแตกต่างของรายได้จากการประกอบอาชีพนี้ต่อครั้ง ระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	67

ตารางที่	หน้า
17 แสดงความแตกต่างของรายจ่ายส่วนใหญ่ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติด เชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	68
18 แสดงความแตกต่างของเงินเก็บต่อเดือน ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติด เชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	69
19 แสดงความแตกต่างของการใช้ยาเสพติด ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	70
20 แสดงความแตกต่างของการดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติด เชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	71
21 แสดงความแตกต่างของการได้รับเลือดจากการผ่าตัดหรืออื่นๆ ระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	72
22 แสดงความแตกต่างของความรู้เรื่องโรคเอดส์ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	73
23 แสดงความแตกต่างของจำนวนแขกที่มาใช้บริการทางเพศต่อคืน ระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	74
24 แสดงความแตกต่างของจำนวนครั้งของเพศสัมพันธ์กับแขกแต่ละคน ระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	75
25 แสดงความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์เฉลี่ยในการใช้ถุงยางอนามัยระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอดส์และไม่ติดเชื้อเอดส์	76

26	แสดงความแตกต่างของการแนะนำแขกที่มาเที่ยวให้ใช้ถุงยางอนามัย ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื่อเอคส์และไม่ติดเชื่อเอคส์	77
27	แสดงความแตกต่างของการสังเกตว่าอวัยวะเพศและบริเวณใกล้เคียงของ แขกที่มาเที่ยวมีแผล ฝี หรือหนอง ก่อนให้บริการทางเพศระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื่อเอคส์และไม่ติดเชื่อเอคส์	78
28	แสดงความแตกต่างของการใช้มือลูบคลำอวัยวะเพศของแขกที่มาเที่ยวระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื่อเอคส์และไม่ติดเชื่อเอคส์	79
29	แสดงความแตกต่างของการใช้ลิ้นหรือปากสัมผัสอวัยวะเพศของแขกที่มาเที่ยว ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื่อเอคส์และไม่ติดเชื่อเอคส์	80
30	แสดงความแตกต่างของการร่วมเพศทางทวารหนักระหว่างหญิงบริการทางเพศ ที่ติดเชื่อเอคส์และไม่ติดเชื่อเอคส์	81
31	แสดงความแตกต่างของการร่วมเพศทางช่องคลอดแม้ในขณะที่มีรอบเดือน ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื่อเอคส์และไม่ติดเชื่อเอคส์	82
32	แสดงความแตกต่างของการใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นที่ไม่ใช่อวัยวะเพศสอดใส่ใน ช่องคลอดในการร่วมเพศ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื่อเอคส์และ ไม่ติดเชื่อเอคส์	83
33	แสดงความแตกต่างของการรักษาความสะอาดอวัยวะส่วนต่างๆที่สัมผัสหรือ เปื้อนน้ำกาม เลือด น้ำลาย หรือปัสสาวะของแขกที่มาเที่ยวด้วยน้ำและสบู่ หลังมีเพศสัมพันธ์ทันที ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื่อเอคส์และไม่ติด เชื่อเอคส์	84

ตารางที่	เลข หน้า
34 แสดงความแตกต่างของการตรวจสอบตนเองเกี่ยวกับอาการผิดปกติของ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอชไอวีและ ไม่ติดเชื้อเอชไอวี	85
35 แสดงความแตกต่างของการมารับการตรวจร่างกายเมื่อสงสัยหรือพบว่า ป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอชไอวี และไม่ติดเชื้อเอชไอวี	86
36 แสดงความแตกต่างของการมารับการตรวจสุขภาพและตรวจภายในประจำ สัปดาห์ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอชไอวีและไม่ติดเชื้อเอชไอวี	87
37 แสดงความแตกต่างของการร่วมเพศกับแขกที่สงสัยว่าป่วยด้วยโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอชไอวีและไม่ติดเชื้อเอชไอวี ..	88
38 แสดงความแตกต่างของการมีเพศสัมพันธ์กับแขกที่มาเที่ยวในขณะที่ป่วยด้วย โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอชไอวีและ ไม่ติดเชื้อเอชไอวี	89
39 แสดงความแตกต่างของจำนวนสถานบริการทางเพศที่โยกย้ายมาแล้วระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอชไอวีและไม่ติดเชื้อเอชไอวี	90
40 แสดงความแตกต่างของความคิดที่จะโยกย้ายจากจังหวัดชลบุรี ระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอชไอวีและไม่ติดเชื้อเอชไอวี	91
41 แสดงความแตกต่างของความคิดที่จะเลิกประกอบอาชีพนี้ ระหว่าง หญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอชไอวีและไม่ติดเชื้อเอชไอวี	92

42	แสดงความแตกต่างของความต้องการที่จะให้รัฐบาลช่วยเหลือด้านเงินกู้โดย ไม่คิดดอกเบี้ยระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอคส์และไม่ติดเชื้อเอคส์..	93
43	แสดงความแตกต่างของความต้องการที่จะให้รัฐบาลช่วยเหลือด้านพื้นที่ทำกิน ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอคส์และไม่ติดเชื้อเอคส์	94
44	แสดงความแตกต่างของความต้องการที่จะให้รัฐบาลช่วยเหลือด้านการประกัน สุขภาพ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอคส์และไม่ติดเชื้อเอคส์	95
45	แสดงความแตกต่างของความต้องการที่จะให้รัฐบาลช่วยเหลือด้านการฝึก อาชีพและจัดหาอาชีพใหม่ให้ ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติดเชื้อเอคส์และ ไม่ติดเชื้อเอคส์	96
46	แสดงความแตกต่างของความต้องการที่จะให้รัฐบาลช่วยเหลือด้านอื่นๆ ได้แก่ การศึกษาของบุตร การจัดหาที่อยู่อาศัย ระหว่างหญิงบริการทางเพศที่ติด เชื้อเอคส์และไม่ติดเชื้อเอคส์	97

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย